

עין משפט נר מצוה
צו א מיי' פ"ט מהלכות מלכים הלכה יד: צו ב מיי' שם הלכה ד: צוח ג מיי' שם הלכה א והלכה ה: צמ ד ה ו מיי' שם הליו:

תורה אור השלם

- וְאֵךְ אֶת דְּמוֹכָם לְנַפְשֵׁיכֶם אֲדָרֶשׁ מִיַּד כֹּל חַיָּה אֲדָרְשֶׁנּוּ וּמִיַּד הָאָדָם מִיַּד אִישׁ אֲחִיו אֲדָרֶשׁ אֶת נַפְשׁ הָאָדָם: בראשית ט ה
- שֶׁפֶךְ דָּם הָאָדָם בָּאָדָם דָּמוֹ יִשְׁפָּךְ בִּי בַצֶּלֶם אֱלֹהִים עֲשֵׂה אֶת הָאָדָם: בראשית ט ו
- כִּי יִדְעֲתִיו לַמֶּעַן אֲשֶׁר יֵצֵא אֶת בְּנָיו וְאֵת בִּיתוֹ אֲחֵרָיו וְשִׁמְרוּ דֶּרֶךְ יְיָ לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט לַמֶּעַן הִבִּיא יְיָ עַל אֲבֹרָתָם אֶת אֲשֶׁר דָּבַר עָלֵיהֶם: בראשית יח יט
- עַל כֵּן יִעָזֵב אִישׁ אֶת אִבּוֹ וְאֶת אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד: בראשית כ כד
- אִישׁ אִשׁ אֶל כָּל שָׂאֵר בָּשָׂרוֹ לֹא תִקְרִי לְגִלּוֹת עֲרוּהָ אֲנִי יְיָ וְיִקְרָא יְח ו וְיָצָא יְיָ אֱלֹהִים עַל הָאָדָם לֵאמֹר מִכֵּל עֵץ הָיוּ אֲבָל תֹּאכְלוּ: בראשית כ טז

נו:

לַנַּעֲרָה הַמְאֻרָסָה דִּלְדִּידָהּ לִית לָהּ. וְהָא דֹאמֵר בְּסוּף פ"ק דצ"ב

(דף נח: וסס) אִתּוּ עֵבֶר אִתּוּ הִרְשַׁע חֲמֹשׁ עֲצִירוֹת

בֹּא עַל נַעֲרָה הַמְאֻרָסָה אַע"ג דִּלָּא נָטָווּ דָּבָר מִכּוּעַר הוּא דְקַמְשִׁיב נִמְי וּשְׁט אֵת הַצְכּוּרָה אַע"פ שֶׁלֹּא הוֹחֵרוּ עַל כֵּךְ וְאִשְׁכַּחַן נִמְי שְׁסִיפֵר הַכְמוּצַב בְּגֻנוּתוֹ דְּדָבָר שְׁעִמִּידָה מוֹרָה

לֹאסוּר דֹּאמֵר^י לְקַמְן (נח:) כּוּמִי מוֹתֵר צִבְמוּ וּצַפ' כֶּהַן מִשּׁוּחַ (הוריות י:) אִמֵּר^י לָנוּט וּשְׁמִי צְנוּתִיו הֵם נִתְכוּנוּ לְדָבָר מָלוֹה לְדִיקִים יִלְכוּ צֵם הוּא שְׁמַתְכוּיִן לְדָבָר עֲבִירָה וּפּוֹשְׁעִים יִכְשֻׁלוּ צֵם: **וְאִי בְדִינָא** דִּידָהּוּ סִיףּ הוּא. הַמ"ל דִּתְנָא דְּזִי מִנְשָׁה הוּא דֹאמֵר כֹּל מִיתָה הַאֲמוּרָה לְבָנִי נַח מִנָּה: **וּחֲכָמִיִּם** אומרים הרבה עריות.

פ"ה כגון כל חייבי כריתות לרצנן אִתְרַצְבוּ לְהוּ צְנִי נַח מֵאִישׁ אִישׁ לְכֹל הַאֲמוּר צִפְרָשָׁה ור"מ לֹא דְרִישׁ אִישׁ לְרִצּוּא אַע"ג דלעיל (דף נז.) גְּבִי צִרְכַּת הֵשֵׁם דְּרִישׁ ר"מ אִישׁ אִישׁ וּמִשְׁמַע דִּמְאָן דְּדִישׁ חֲדָא דְרִישׁ כּוֹלָהּ דִּמְתוּךְ כֵּךְ מִסִּיק לַעֲיֵל עַל ^ו שְׁצַע מָלוֹת צְנִי נַח נִהְרַג הַתֵּם מִשְׁמִיָּה דִּנְפִשָׁיָה וְהַכָּא ר"מ אִלִּיצָא דר' עֲקִיבָא כְּדִמּוּקִי לֹה צִסְמוּךְ מִיָּהוּ הָא דִּמְרַצִּינָן לַעֲיֵל נִכְרִי מֵאִישׁ אִישׁ הֵיינו צַעֲרִיּוֹת דִּידָן אֲכַל דִּידָהּ נ"ל מִדְּכַתִּיב לֹאמֵר א"כ צִין לר' מֵאִיר צִין לִרְצֵנָן הָא דְּדִישׁ אִישׁ אִישׁ הֵיינו צַעֲרִיּוֹת דִּידָן אֲכַל דִּידָהּ מִדְּכַתִּיב לֹאמֵר וּדְרָשִׁי לְהוּ רִצְנָן לְכֹל עֲרִיּוֹת דִּידָהּוּ אֲכַל לר"מ ס"ל כִּיּוֹן שְׁפִירֵשׁ צִצְנִי נַח עַל כֵּן יַעֲזֹב אִישׁ דֵּהֵיינו חִיִּיצִי מִיתוֹת הֵן הֵן הַעֲרִיּוֹת שְׁמוּחָהִרִין עֲלֵיהֶן וְאִין לְהַרְצוֹת יוֹתֵר:

יִהְיֶה֩ רָצוֹן֩ לַיהוָה֩ שְׂלֹא֩ בַקְדוּשָׁה וְיִדְּרֹתוּ֩ בַקְדוּשָׁה. פ"ה דַּנְקֻט הֵכי מִשּׁוּם לַמַּעֲטִי הוֹרֵמוּ וּלִידְמוּ בַקְדוּשָׁה כִּיּוֹן דְּדִמִּי לִישְׂרָאֵל גּוֹר צו ר"מ אִפִּי' בְּשֹׂאֵר הָאֵב וּאִפִּי' שְׁנוּלָדוּ אִוְתָן הַקְרוּצִים צִהִיּוֹת נִכְרִיִּם) וי"ל אִיפְכָא דִּלְדָּרַב' כִּיּוֹן דִּהוֹרֵמוּ וּלִידְמוּ בַקְדוּשָׁה הִרִי הוּא כִישְׂרָאֵל וּמוֹתֵר אִפִּי' בִּאֲחֻמוֹ מִן הָאֵם שְׁנוּלָדוּ מִקּוּדֵם דִּלִּכָּא לְמִיגוֹר שֶׁלֹּא יֵאמְרוּ צִאֲנוּ מִקְדוּשָׁה חֲמוּרָה לְקְדוּשָׁה קִלָּה כִּיּוֹן דִּלִּית צֵהוּ דָּא פִּסְלוֹת^י דִּהִנְהוּ וְדֵאִי כְשִׁמִּי אֲמִהוֹת דִּמוּ וַעֲי"ל דִּהוֹרֵמוּ וּלִידְמוּ בַקְדוּשָׁה נִמְי כֵּךְ דִּינוּ וְהָא דִּלָּא נִקְטִי לְרִצּוּתָא מִשּׁוּם דִּלָּא פִּסְקִיקָא לִיה לַמְתַּנִּי שְׁאִין לֵהי^י שֹׂאֵר הָאֵב דִּמָּה שְׁנוּלָד לֹאֲצִיו בַּקְדוּשָׁה אֲסוּר מִדִּלּוֹרִייתָא:

נשא

ארבע מיתות פרק שביעי סנהדרין

נהרג עליו. היינו כיוצא צו דשפיכות דמים דהוי קרוב להמיר ואינו מותר כותי כותי וכותי צישראל חייב וכן ישראל צישראל אכל ישראל כותי פטור ולאיצא דרבי יונתן אכל רצנן פליגי עליה ואמרי היתר גמור הוא וליכא כיוצא צו: **מפי איש**. על ידי דיין איש או עד איש:

נהרג עליו אשכח ר' יעקב בר אחא דההוא כתיב בספר אגדתא דבי רב א"בן נח נהרג בדיין א' ובעד אחר שלא בהתראה מפי איש ולא מפי אשה ואפילו קרוב משום רבי ישמעאל אמרו אַאף על העוברין מנהגי מילי אמר רב יהודה דאמר קרא אַאך את דמכם לנפשותיכם אדרוש אפילו בדיין אחד ימיד כל חיה אפילו שלא בהתראה יאדרשנו ומיד האדם אפילו בעד אחד ימיד איש ולא מיד אשה אחיו אפילו קרוב משום רבי ישמעאל אמרו אַף על העוברין מאי טעמיה דרבי ישמעאל דכתיב ²שופך דם האדם באדם דמו ישפך איזהו אדם שהוא באדם הוי אומר זה עובר שבמעיי אמו ותנא קמא ⁶תנא דבי מנשה הוא דאמר כל מיתה האמורה לבני נח אינו אלא חנק ושרי ליה האי באדם אסיפיה דקרא ודרוש ביה הכי באדם דמו ישפך איזהו שפיכות דמים של אדם שהוא בגופו של אדם הוי אומר זה חנק מתיב רב המנונא ואשה לא מפקדה והכתיב ³כי ידעתיו למען אשר יצוה וגו' הוא מוֹתִיב לֵהּ והוא מפרק לה בניו לדין ביתו לצדקה אמר ליה רב אויא סבא לרב פפא אימא בת נח שהרגה לא תיהרג מיד איש ולא מיד אשה כתיב אמר ליה הכי אמר רב יהודה שופך דם האדם מכל מקום אימא בת נח שזינתה לא תיהרג דכתיב ⁴על כן יעזוב איש ולא אשה א"ל הכי אמר רב יהודה ⁴והיו לבשר אחד הדר ערביניהו קרא ת"ר איש מה תלמוד לומר ⁵איש איש ילרבות את הכותים שמוזהרין על העריות כישראל והא מהבא נפקא מהתם נפקא ⁶לאמר ⁶זה גילוי עריות התם בעריות דידהו והבא בעריות דידן דקתני סיפא בא על עריות ישראל נידון בדיני ישראל למאי הלכתא אמר רב נחמן אמר רבה בר אבוב לא נצרכה אלא לעדה ועדים והתראה מגרע גרע אלא א"ר יוחנן לא נצרכה אלא לנערה המאורסה דלדידהו לית להו דדיינינן להו בדינא דידן אבל אשת איש בדינא דידהו דיינינן להו והתניא יבא על נערה המאורסה נידון בסקילה על אשת איש נידון בחנק ואי בדינא דידהו סייף

הוא אמר רב נחמן בר יצחק ימאי אשת איש דקתני כגון שנכנסה לחופה ולא נבעלה דלדידהו לית להו דיינינן להו בדינא דידן דתני ר' חנינא ובעולת בעל יש להן נכנסה לחופה ולא נבעלה אין להן תניא כוותיה דר' יוחנן ⁹כל ערוה שב"ד של ישראל ממיתין עליה בן נח מוזהר עליה אין ב"ד של ישראל ממיתין עליה אין בן נח מוזהר עליה דברי רבי מאיר וחכמים אומרים ¹⁰הרבה עריות יש שאין בית דין של ישראל ממיתין עליהן ובן נח מוזהר עליהן בא על עריות ישראל נידון בדיני ישראל בא על עריות בן נח נידון בדיני בן נח ואנו אין לנו אלא נערה המאורסה בלבד ונחשוב נמי נכנסה לחופה ולא נבעלה האי תנא תנא דבי מנשה הוא דאמר כל מיתה האמורה לבני נח אינו אלא חנק אידי ואידי חנק הוא וסבר רבי מאיר כל ערוה שבית דין של ישראל ממיתין עליה בן נח מוזהר עליה והא תניא ⁷גר שהיתה

נהרג עליו. היינו כיוצא צו דשפיכות דמים דהוי קרוב להמיר ואינו מותר כותי כותי וכותי צישראל חייב וכן ישראל צישראל אכל ישראל כותי פטור ולאיצא דרבי יונתן אכל רצנן פליגי עליה ואמרי היתר גמור הוא וליכא כיוצא צו: **מיד כל חיה**. מיד כל דבר חי: **שופך דם האדם נאדם**. שצמך האדם דמו ישפך: **זה חנק**. דאין דמו יוצא לחוץ: **ואשה**. צמ נח לא מפקדה על הדין: **ניסו**. היינו נשים: **מה תלמוד לומר איש איש**. אַל כל שֹׂאֵר בָּשָׂרוֹ וגו': **צעירים וידן**. צאשת איש ישראל: **למאי הלכתא**. נדון בדיני ישראל: **שצריך עדה ועדים והתראה**. כישראל: **מגרע גרע**. זה הבא על אשת ישראל מהבא על אשת כותי שנהרג בעד אחד וצדיין אחד ושלא בהתראה. מגרע גרע לשון קולא וצתמיהה: **לא נלרכה**. האי דקתני נידון בדיני ישראל: **אלא**. צבא על בדיני נערה המאורסה ישראלית: **ולדידהו לים** לבו. מיתה צנערה המאורסה אלא בצעולת צעל וגבי ישראל נהרג מריבויא דאיש איש על כרחך ⁸האי דקטלוה משום דלתמרייה צאיש איש כישראל ולגבייהו לאו אשת איש דנחייב קטלא דידהו אלא נידון בסקילה אכל אין לריך עדה ועדים והתראה דלא גרע מעריות דידהו: **אכל**. בא על אשת איש ישראל בדינא דידהו דיינינן ליה צתמיה: **בא על נערה המאורסה נידון בסקילה**. כישראל א דהא בדינא דידהו סייף הוא דכל מיתה צן נח אינו אלא סייף ¹⁰.

לרצנן דפלגי אתנא דזי מנשה: **בדיני נכנסה לחופה ולא נבעלה**. בדיני ישראל חנק הוא כשאר אשת איש דגבי סקילה כתיב נערה צתולה מאורסה וגו') ⁸ ודרשין (כתובות דף מה:.) צתולה ולא צעולה מאורסה ולא נשואה ומאי נשואה אילימא נשואה ונבעלה מצתולה ולא צעולה נפקא אלא שנכנסה לחופה ולא נבעלה ומעטה קרא מסקילה וישנה צחוק דהכל היו בכלל נושא ונותנא ויאהא ארוסה לידון בעצמה וזו שלא יאהא עמדה בכללה: **צעולת צעל יש להם**. דכתיב ⁹(בראשית כ) והיא צעולת צעל ולא כתיב והיא אשת איש אלאה הך מת משום צעילתו של צעל ולא מפני קדושין וחופתו: **סניא כווסיה דרבי יוחנן**. דאמר בא על עריות ישראל דקתני נידון בדיני ישראל לא מתוקמא אלא צנכנסה לחופה או צנערה המאורסה וכו' דלדידהו לית להו: **אין צ"ד של ישראל ממיתין עליה**. כגון חייבי כריתות אחותו ואחות אביז ואחות אמו ואשת אחיו ואשת אחי אביז ואחות אשתו: **אין צן נח מוזהר עליה**. כדמפרש לקמן ¹⁰[מ:] דר' מאיר אִלִּיצָא דר"ע אַמְרָה דנפקי ליה עריות צצני נח מעל כן יַעֲזֹב אִישׁ וגו' ⁹ והתם חייבי מיתות

הוא דכתיבי: **הרבה עריות יש**. כגון כל חייבי כריתות צן נח מוזהר עליהם דלרצנן אִתְרַצְבוּ צְנִי נַח מֵאִישׁ אִישׁ לְכֹל הַאֲמוּר צִפְרָשָׁה ור"מ לֹא דְרִישׁ אִישׁ לְרִצּוּי: **בא על עריות ישראל**. עבריות: **עריות צני נח**. כותיות: **ואנו אין לנו**. שיהא צן נח חלוק צין ישראלית לכותית אלא נערה המאורסה משום דלדידהו לית להו קטלינן ליה צקטלא דידן: **אידי ואידי חנק הוא**. דינו ודיניהן שוין צה: **שהורמו**

סנהדרין,המבנההמקוריבבירושלים

מסורת הש"ס

- ↑ [לְקַמְן עַא:], צ) [לַעֲיֵל נ"ו:], א) [מִסּוּפִי' דַע"ו פ"ט ע"ש], ד) יִצְמוֹת מַת. ע"ש,
- ↑ [דְּבָרִים כג:], ו) [בְּרֵאשִׁית כ:], ו) ¹ל' אֲרֻכָּה, ח) שִׁיךְ לְקַמְן דָּף נַח., ט) כְּסִיף': הַקְרוּצִים בָּנוּים, י) כְּסִיף': גִּיּוֹת, כ) ²ל' לו. רַש"ש,

- ↑ [נְדָה] (דף מה.) טַינוּךְ צן יוֹם אַחַד הַהוֹרָגוּ חִיִּצַּי הֵיכָא דְקִים לִיה בְּגוּיָהּ שְׁכָלוּ לוֹ חֲדָשִׁיו וְאִינוּ נָפַל: **מִיד כֹּל חִיָּה**. מִיד כֹּל דָּבָר חַי: **שׁוֹפֵךְ דָּם הָאָדָם נָאָדָם**. שְׁצַמָּךְ הָאָדָם דִּמוּ יִשְׁפָּךְ: **זֶה חֲנָק**. דֹּאִין דִּמוּ יוֹצֵא לַחוּץ: **וְאִשָּׁה**. צַמ נַח לֹא מִפְקָדָה עַל הַדִּין: **נִיָּסוּ**. הֵיינו נָשִׁים: **מַה תִּלְמוּד לומר איש איש**. אַל כֹּל שֹׂאֵר בָּשָׂרוֹ וגו': **צַעֲרִיּוֹם וִידָן**. צֹאשֶׁת אִישׁ יִשְׂרָאֵל: **לַמַּאי הִלְכְּתָא**. נָדוֹן בְּדִינֵי יִשְׂרָאֵל: **שְׁצִירָךְ עֵדָה וְעֵדִים וְהַתְרָאָה**. כִישְׂרָאֵל: **מִגְרַע גְּרַע**. זֶה הִבָּא עַל אִשֶּׁת יִשְׂרָאֵל מִהִבָּא עַל אִשֶּׁת כּוּמִי שְׁנֵהֲרַג בְּעַד אֶחָד וּצְדִיין אֶחָד וּשְׁלֹא בַהֲתֵרָאָה. מִגְרַע גְּרַע לָשׁוֹן קוּלָא וּצַתְמִיָּהָ: **לֹא נִלְרַכְהָ**. הֵאִי דְקַתְנִי נִידוֹן בְּדִינֵי יִשְׂרָאֵל: **אַלָּא**. צִבָּא עַל בְּדִינֵי נַעֲרָה הַמְאֻרָסָה יִשְׂרָאֵלִית: **וּלְדִידָהּוּ לִים לְבוֹ**. מִיתָה צִנְעָרָה הַמְאֻרָסָה אֲלֵא בְּצַעּוֹלַת צַעֲל וגוֹבֵי יִשְׂרָאֵל נֵהֲרַג מִרִּיבּוּיָא דְאִישׁ אִישׁ עַל כִּרְחָךְ ⁸) הֵאִי דְקַטְלוּהּ מִשּׁוּם דִּלְתַּמְרִיָּהּ צֹאִישׁ אִישׁ כִישְׂרָאֵל וּלְגַבִּיָּהּוּ לֹאֻ אִשֶּׁת אִישׁ דְּנַחֲיִצַּי קַטְלָא דִידָהּוּ אֲלֵא נִידוֹן בְּסַקִּילָה אֲכַל אִין לָרִיךְ עֵדָה וְעֵדִים וְהַתְרָאָה דִּלָּא גְרַע מַעֲרִיּוֹת דִּידָהּוּ: **אֲכַל**. בֹּא עַל אִשֶּׁת אִישׁ יִשְׂרָאֵל בְּדִינָא דִידָהּוּ דִייִנִין לִיה צַתְמִיָּה: **בֹּא עַל נַעֲרָה הַמְאֻרָסָה נִידוֹן בְּסַקִּילָה**. כִישְׂרָאֵל א דֵּהֵא בְּדִינָא דִידָהּוּ סִיףּ הוּא דְכֹל מִיתָת צָן נַח אִינוּ אֲלֵא סִיףּ ¹⁰.)

- ↑ [נְדָה] (דף מה.) טַינוּךְ צן יוֹם אַחַד הַהוֹרָגוּ חִיִּצַּי הֵיכָא דְקִים לִיה בְּגוּיָהּ שְׁכָלוּ לוֹ חֲדָשִׁיו וְאִינוּ נָפַל: **מִיד כֹּל חִיָּה**. מִיד כֹּל דָּבָר חַי: **שׁוֹפֵךְ דָּם הָאָדָם נָאָדָם**. שְׁצַמָּךְ הָאָדָם דִּמוּ יִשְׁפָּךְ: **זֶה חֲנָק**. דֹּאִין דִּמוּ יוֹצֵא לַחוּץ: **וְאִשָּׁה**. צַמ נַח לֹא מִפְקָדָה עַל הַדִּין: **נִיָּסוּ**. הֵיינו נָשִׁים: **מַה תִּלְמוּד לומר איש איש**. אַל כֹּל שֹׂאֵר בָּשָׂרוֹ וגו': **צַעֲרִיּוֹם וִידָן**. צֹאשֶׁת אִישׁ יִשְׂרָאֵל: **לַמַּאי הִלְכְּתָא**. נָדוֹן בְּדִינֵי יִשְׂרָאֵל: **שְׁצִירָךְ עֵדָה וְעֵדִים וְהַתְרָאָה**. כִישְׂרָאֵל: **מִגְרַע גְּרַע**. זֶה הִבָּא עַל אִשֶּׁת יִשְׂרָאֵל מִהִבָּא עַל אִשֶּׁת כּוּמִי שְׁנֵהֲרַג בְּעַד אֶחָד וּצְדִיין אֶחָד וּשְׁלֹא בַהֲתֵרָאָה. מִגְרַע גְּרַע לָשׁוֹן קוּלָא וּצַתְמִיָּהָ: **לֹא נִלְרַכְהָ**. הֵאִי דְקַתְנִי נִידוֹן בְּדִינֵי יִשְׂרָאֵל: **אַלָּא**. צִבָּא עַל בְּדִינֵי נַעֲרָה הַמְאֻרָסָה יִשְׂרָאֵלִית: **וּלְדִידָהּוּ לִים לְבוֹ**. מִיתָה צִנְעָרָה הַמְאֻרָסָה אֲלֵא בְּצַעּוֹלַת צַעֲל וגוֹבֵי יִשְׂרָאֵל נֵהֲרַג מִרִּיבּוּיָא דְאִישׁ אִישׁ עַל כִּרְחָךְ ⁸) הֵאִי דְקַטְלוּהּ מִשּׁוּם דִּלְתַּמְרִיָּהּ צֹאִישׁ אִישׁ כִישְׂרָאֵל וּלְגַבִּיָּהּוּ לֹאֻ אִשֶּׁת אִישׁ דְּנַחֲיִצַּי קַטְלָא דִידָהּוּ אֲלֵא נִידוֹן בְּסַקִּילָה אֲכַל אִין לָרִיךְ עֵדָה וְעֵדִים וְהַתְרָאָה דִּלָּא גְרַע מַעֲרִיּוֹת דִּידָהּוּ: **אֲכַל**. בֹּא עַל אִשֶּׁת אִישׁ יִשְׂרָאֵל בְּדִינָא דִידָהּוּ דִייִנִין לִיה צַתְמִיָּה: **בֹּא עַל נַעֲרָה הַמְאֻרָסָה נִידוֹן בְּסַקִּילָה**. כִישְׂרָאֵל א דֵּהֵא בְּדִינָא דִידָהּוּ סִיףּ הוּא דְכֹל מִיתָת צָן נַח אִינוּ אֲלֵא סִיףּ ¹⁰.)

- ↑ [נְדָה] (דף מה.) טַינוּךְ צן יוֹם אַחַד הַהוֹרָגוּ חִיִּצַּי הֵיכָא דְקִים לִיה בְּגוּיָהּ שְׁכָלוּ לוֹ חֲדָשִׁיו וְאִינוּ נָפַל: **מִיד כֹּל חִיָּה**. מִיד כֹּל דָּבָר חַי: **שׁוֹפֵךְ דָּם הָאָדָם נָאָדָם**. שְׁצַמָּךְ הָאָדָם דִּמוּ יִשְׁפָּךְ: **זֶה חֲנָק**. דֹּאִין דִּמוּ יוֹצֵא לַחוּץ: **וְאִשָּׁה**. צַמ נַח לֹא מִפְקָדָה עַל הַדִּין: **נִיָּסוּ**. הֵיינו נָשִׁים: **מַה תִּלְמוּד לומר איש איש**. אַל כֹּל שֹׂאֵר בָּשָׂרוֹ וגו': **צַעֲרִיּוֹם וִידָן**. צֹאשֶׁת אִישׁ יִשְׂרָאֵל: **לַמַּאי הִלְכְּתָא**. נָדוֹן בְּדִינֵי יִשְׂרָאֵל: **שְׁצִירָךְ עֵדָה וְעֵדִים וְהַתְרָאָה**. כִישְׂרָאֵל: **מִגְרַע גְּרַע**. זֶה הִבָּא עַל אִשֶּׁת יִשְׂרָאֵל מִהִבָּא עַל אִשֶּׁת כּוּמִי שְׁנֵהֲרַג בְּעַד אֶחָד וּצְדִיין אֶחָד וּשְׁלֹא בַהֲתֵרָאָה. מִגְרַע גְּרַע לָשׁוֹן קוּלָא וּצַתְמִיָּהָ: **לֹא נִלְרַכְהָ**. הֵאִי דְקַתְנִי נִידוֹן בְּדִינֵי יִשְׂרָאֵל: **אַלָּא**. צִבָּא עַל בְּדִינֵי נַעֲרָה הַמְאֻרָסָה יִשְׂרָאֵלִית: **וּלְדִידָהּוּ לִים לְבוֹ**. מִיתָה צִנְעָרָה הַמְאֻרָסָה אֲלֵא בְּצַעּוֹלַת צַעֲל וגוֹבֵי יִשְׂרָאֵל נֵהֲרַג מִרִּיבּוּיָא דְאִישׁ אִישׁ עַל כִּרְחָךְ ⁸) הֵאִי דְקַטְלוּהּ מִשּׁוּם דִּלְתַּמְרִיָּהּ צֹאִישׁ אִישׁ כִישְׂרָאֵל וּלְגַבִּיָּהּוּ לֹאֻ אִשֶּׁת אִישׁ דְּנַחֲיִצַּי קַטְלָא דִידָהּוּ אֲלֵא נִידוֹן בְּסַקִּילָה אֲכַל אִין לָרִיךְ עֵדָה וְעֵדִים וְהַתְרָאָה דִּלָּא גְרַע מַעֲרִיּוֹת דִּידָהּוּ: **אֲכַל**. בֹּא עַל אִשֶּׁת אִישׁ יִשְׂרָאֵל בְּדִינָא דִידָהּוּ דִייִנִין לִיה צַתְמִיָּה: **בֹּא עַל נַעֲרָה הַמְאֻרָסָה נִידוֹן בְּסַקִּילָה**. כִישְׂרָאֵל א דֵּהֵא בְּדִינָא דִידָהּוּ סִיףּ הוּא דְכֹל מִיתָת צָן נַח אִינוּ אֲלֵא סִיףּ ¹⁰.)

- ↑ [נְדָה] (דף מה.) טַינוּךְ צן יוֹם אַחַד הַהוֹרָגוּ חִיִּצַּי הֵיכָא דְקִים לִיה בְּגוּיָהּ שְׁכָלוּ לוֹ חֲדָשִׁיו וְאִינוּ נָפַל: **מִיד כֹּל חִיָּה**. מִיד כֹּל דָּבָר חַי: **שׁוֹפֵךְ דָּם הָאָדָם נָאָדָם**. שְׁצַמָּךְ הָאָדָם דִּמוּ יִשְׁפָּךְ